

**КАЛЕНДАРЕЦЬ
УКРАЇНСЬКОГО
РЕВОЛЮЦІОНЕРА**

на 1951 рік

Передрук підпільного видання б 50; — 13/51.

Накладом Вид. „Український Самостійник”
Мюнхен, 1951.

Поменшена фотокопія заголовної вінієти
підпільного календарця з 1950 р.

Оригінал виданий
друком на 50 сторінок
формату 115 X 170 мм.

Видаючи на чужині передрук „Календарця українського революціонера на 1950 р.“, ми хотіли дати змогу нашим землякам на чужині послугуватися цілий рік таким самим календарцем, якого вживають підпільники на нашій Батьківщині. Щоб зробити його придатним до користування на наступний рік, ми зробили в ньому деякі зміни, які в нічому не порушують самого змісту підпільного календарця. Зміни впроваджені нами такі:

1. На сторінках 5 — 16, на місце календарної частини (т. зв. „Календаріюм“), яка в оригіналі подавала церковний календар на 1950 рік, ми видрукували український і латинський календаріюм на 1951 р., узляднюючи практичні потреби користування календарцем на чужині в черговому році.

В оригіналі астрономічний календар (квадри місяця) був означений словами: „нів“ і „повня“, а не друкарськими знаками всіх чотирьох квадрів місяця, як це ми робимо в цьому передруку.

2. На сторінках 26 — 31 „Програмові постанови ОУН“ ми подали з новими уточненнями й доповненнями Конференції ОУН з м. червня 1950 р. В оригіналі, який вийшов пів року перед червневою Конференцією, цих уточнень і доповнень само собою не могло бути, а був поданий старий текст „Програмових постанов“ з 1943 р.

3. На стор. 48 додано до змісту числа сторінок, на яких розміщено матеріал календарця, тоді, коли в оригіналі були подані заголовки змісту без сторінок.

4. Цілий оригінальний календарець був зложений гармондом (друкарським шрифтом більшої величини), передрук його є в цілому складений петиом (дрібнішим шрифтом).

Н. ст.	Ст. ст.	Дні	СВЯТА	
			українські	латинські
1	19	П	Груд. 1950. 'Бониф.	Новий Рік
2	20	В	Ігнатія Богон. мч.	Ім'я Ісус
3	21	С	Юліяни мч.	Геновефи
4	22	ч	Анастазії вмч.	Тита
5	23	П	10 мч. у Криті	Телефора
6	24	С	Нав. Р., Хр., Євг.	Трьох Царів
7	25	Н	Різдво Христове ☉	1. Н. по 3 Кор.
8	26	П	Соб. Пр. Бог., Йос.	Северина
9	27	В	Степана Первмч.	Юліяна
10	28	С	Муч. у Нікодимії с.	Агатона
11	29	ч	Дітей уб. у Вифл.	Альойзія
12	30	П	Анісії мч.	Гонорати
13	31	С	Меланії Римлянки	Вероніки
14	1	Н	Новий Рік св. Вас.	2. Н. по 3 Кор.
15	2	П	Сильвестра П. Р. ☽	Павла
16	3	В	Малахії пр., Горд.	Марцеля
17	4	С	Собор 70 Апост.	Антонія
18	5	ч	†Нав. Богоявлення	Петра
19	6	П	Богоявлення	Генр. еп.
20	7	С	†Собор Івана Хр.	Фабіяна
21	8	Н	34 Н. по 3. св. Д.	3. Н. по 3 Кор.
22	9	П	Полієвкта мч.	Вінкентія
23	10	В	Григор. еп., Марк. ☉	Раймунда
24	11	С	†Теодосія Вел. пр.	Тимотея
25	12	ч	Тат'яни мч., Сави	Нав. Павла
26	13	П	Єрмила і Стратон.	Полікарпа
27	14	С	Отців уб. у Синаї	Івана Зол.
28	15	Н	35 Н. по 3. св. Д.	М'ясоп. нед.
29	16	П	Покл. вер. Петра	Франца С.
30	17	В	†Антонія В. прп. ☽	Мартина
31	18	С	Ат., Кирила, Ксенії	Івана Боско.

Н. ст.	Ст. ст.	Дні	СВЯТА	
			українські	латинські
1	19	Ч	Макара прп.	Ігната
2	20	П	†Євтіма прп.	Марії Гр.
3	21	С	Максима, Євгенія	Блажея
4	22	п	36 Н. по З. св. Д	Запустна Н.
5	23	П	Климентія еп.	Агати
6	24	В	Ксенії прп., Римл. ●	Дороти
7	25	С	†Григорія Богосл.	Попелець
8	26	Ч	Ксенофонта прп.	Івана з Мати
9	27	П	†Пер. мощ. Івана З.	Аполонії
10	28	С	Єфрема Сир. прп.	Схолястики
11	29	Н	37 Н. по З. св. Д.	Вступна Н.
12	30	П	Трьох Святителів	Євлягії
13	31	В	Кира й Ів. безс. ●	Катерини
14	1	С	Трифона вмч.	Валент.
15	2	ц	Стрітєння Госп.	Фавстина
16	3	П	Симеона й Анни	Юліянини
17	4	С	Ісидора прп.	Флавія
18	5	п	Н. про Мит. і фар.	Суха Нед.
19	6	П	Вукола прп. еп.	Конрада
20	7	В	Партенія, Луки	Елевтерія
21	8	С	Теодора вмч. ●	Елеонори
22	9	Ч	Никифора	Фелікса
23	10	П	Харлампія	Петра Дам.
24	11	С	Уласа вмч.	Матея
25	12	Н	Н. про блуд. сина	Глуха Нед.
26	13	П	Мартиніяна прп.	Олександ.
27	14	В	Авксента прп.	Леандра
28	15	С	Онисима ап. €	Романа

Н. ст.	Ст. ст.	Дні	СВЯТА	
			українські	латинські
1	16	Ч	Памфіла	Альбіна
2	17	П	Теодора	Галини
3	18	С	Льва п.,	Кунегунди
4	19	п	Н. м'ясопустна	Середопісна
5	20	П	Агатона	Фридриха
6	21	В	Тимотея, Остапа	Фелсції
7	22	С	Найд. мощ. Євгенії●	Томи з Акв.
8	23	Ч	Полікарпа еп.	Івана Б.
9	24	П	†Найд. гол. Ів. Хр.	Франціски
10	25	С	Тараса	40 мучен.
11	26	Н	Н. сиропустна	Чорна Нед.
12	27	П	Поч. В. Посту	Григора
13	28	В	Василія ісп. Нест.	Христини
14	1	С	Євдокії	Матильди
15	2	Ч	Теодота	Клементя
16	3	П	Евтропія	Киріяка
17	4	С	Гарасима	Гертруди
18	5	Ч	1 Н. Вел. Посту	Квітна Нед.
19	6	П	42 мч. в Аморії	Йосифа
20	7	В	Василія, Єфрема	Губерта
21	8	С	Теофілякта	Венедикта
22	9	Ч	†40 мч. в Севаст. оз.	Октавіяна
23	10	П	Кіндрата мч. ☉	В. П'ятниця
24	11	С	Софронія	Гавріїла
25	12	Н	2 Н. Вел. посту	Вос. Христ.
26	13	П	П. м. Никифора	Світл. Понед.
27	14	В	Венедикта прп.	Руперта
28	15	С	Агапія мч.	Івана Дам.
29	16	Ч	Савина і Ю. і ін. мч.	Евстахія
30	17	П	Олексія прп. ч. Б. €	Квірина
31	18	С	Кирила, Клявдії	Бальбіни

Н. ст.	Ст.ст.	Дні	СВЯТА	
			українські	латинські
1	19	Н	3 Н. посту	1 Н. по Вос.
2	20	П	Отц. убит. у м. Сави	Франца
3	21	В	Якова Ісп.	Ришарда
4	22	С	Василія свцм.	Ізидора
5	23	Ч	Никона прпмч.	Вінкентія
6	24	П	Захара	Келестина
7	25	С	Благовіщ. Пр. Б.	Теодора
8	26	Н	4 Н. посту	2 Н. по Вос.
9	27	П	Мотрони	Марії Єг.
10	28	В	Іларіона, Стефана	Єзекиїла
11	29	С	Марка	Льва папи
12	30	Ч	Івана Ліств.	Вікт., Юлія
13	31	П	Іпатія	Гермогена
14	1	С	Мар. Єгип.	Валеріяна
15	2	Н	5 Н. посту	3 Н. по Вос.
16	3	П	Никити прп.	Ламберта
17	4	В	Йосифа й Юрія	Аник. Роб.
18	5	С	Теодула	Аполонія
19	6	Ч	Євтихія арх. єп.	Тимона
20	7	П	Юрія єп.	Теодора
21	8	С	Іродіона, Агава	Анзельма
22	9	Н	Нед. Вербна	4 Н. по Вос.
23	10	П	Терентія мч.	Войтіха
24	11	В	Антипи смч. єп.	Фіделіса
25	12	С	Василія ісп.	Марка
26	13	Ч	Артемона свмч.	Клита
27	14	П	Велика П'ятниця	Теофіла
28	15	С	Аристарха, Пуда	Павла
29	16	Н	Воскресення Хр.	5 Н. по Вос.
30	17	П	Світлий Понед.	Катерини

Н. ст.	Ст. ст.	Дні	СВЯТА	
			українські	латинські
1	18	Є	Світлий Вівторок	Фил. Яков.
2	19	С	Івана стар.	Атаназія
3	20	Ч	Теодора Тріх.	Вознесен. Г.
4	21	П	Януарія	Моніки
5	22	С	Луки ап.	Пія. Єрон.
6	23	Н	Нед. Томина	6 Н. по Вос.
7	24	П	Сави Стр. мч.	Станисл.
8	25	В	†Марка ап. і сп.	Михайла Е.
9	26	С	Василія свцм.	Григорія
10	27	Ч	Семена свчм.	Миколая
11	28	П	Ясона	Мамерта
12	29	С	9 мч. у Кизиці	Панкратія
13	30	Н	Нед. Мироносиць	Зісл. св. Духа
14	1	П	Єремії прп.	Пон. св. Духа
15	2	В	Атанаса В. арх.	Софії
16	3	С	†Теодозія печ.	Івана Неп.
17	4	Ч	Пелагії прп.	Пасхаліса
18	5	П	Ірини	Венантія
19	6	С	Йова Многостр.	Петра
20	7	Н	Н. про Розслаб.	Пресв. Тройці
21	8	П	†Івана Б. ап. і сп.Ⓢ	Тимотея
22	9	В	Перен. моц. Мик.	Юлії
23	10	С	†Симона Зил.	Іванни
24	11	Ч	Мокія, Methodія	Боже Тіло
25	12	П	Епіфана	Урбана
26	13	С	Ликери мч.	Филипа
27	14	Н	Н. про Самар.	2 Н. по З. С.
28	15	П	Пахома В. прп.	Август.
29	16	В	Теодора прп.	Марії Магд.
30	17	С	Андроніка	Фердинанда
31	18	Ч	Теодота мч.	Ан., Петр.

Н. ст.	Ст. ст.	Дні	СВЯТА	
			українські	латинські
1	19	П	Патрикія	Якова
2	20	С	Фалалея	Еразма
3	21	Н	Н. про сліпор.	3. по 3. св.
4	22	П	Василиска ●	Франціска
5	23	В	Михайла прп. еп.	Валерії
6	24	С	Симеона прп.	Норберта
7	25	ч	Вознесення Госп.	Роберта
8	26	П	Карпа ап.	Медарда
9	27	С	Терапонта свмч.	Ришарда
10	28	Н	Н. св. Отців	4 Н. по 3. св.
11	29	П	Теодосії мч.	Варнави
12	30	В	Прп. Ісаака Далм. ●	Івана
13	31	С	Єрмія еп.	Антонія з П.
14	1	ч	Юстина свмч.	Василія В.
15	2	П	Никифора	Віта
16	3	С	Лукиліяна мч.	Бенона
17	4	Н	Зіслання св. Духа	5 Н. по 3. св.
18	5	П	Пресв. Тройці	Єфрема
19	6	В	Вісаріона й Ілар. ☉	Гервазія
20	7	С	Теодота мч.	Юліяни
21	8	ч	Теодора Стр.	Альойзія
22	9	П	Теклі і Кирила	Павлина
23	10	С	Тимотея свмч.	Агрипіни
24	11	Н	1 Нед. по 3. св. Д.	6 Н. по 3. св.
25	12	П	Онуфрія, Петра	Проспера
26	13	В	Акилини ☽	Івана, Пав.
27	14	С	Єлисея і Мет.	Володислава
28	15	н	† Пресв. Євхаристії	Іринія
29	16	П	Тихона	Пет. і Пав.
30	17	С	Мануїла мч.	Емілії

Н. ст.	Ст. ст.	Дні	СВЯТА	
			українські	латинські
1	18	Н	2 Н. по 3. св. Д.	7 Н. по 3. С.
2	19	П	† Юди ап.	П. Пр. Диви
3	20	В	Методія свмч.	Льва II.
4	21	С	Юліяна	Йосифа К.
5	22	Ч	Євсевія еп.	Антонія
6	23	П	Агрипини	Ісаї пр.
7	24	С	Різдво Івана Хр.	Кирила
8	25	Н	3 Н. по 3. св. Д.	8 Н. по 3. Св.
9	26	П	Давида Сол. прп.	Кирила
10	27	В	Самсона прп.	7 мч. Ам.
11	28	С	П. м. Кира і Івана	Пія 1.
12	29	Ч	Петра і Павла	Івана Гв.
13	30	П	Собор 12 Апост.	Анаклета
14	1	С	Кузьми й Дам'яна	Бонавент.
15	2	Н	Пол. приз. Пр. Бог.	9 Н. по 3. Св.
16	3	П	Якинта, Анатолія	ПДМ., Вал.
17	4	В	Андрія Кр. арх.	Олекси
18	5	С	Кир. й Мет.	Каміля
19	6	Ч	† Атанаса Ат.	Вінкентія
20	7	П	Преп. Хоми і Ак.	Іллі пр.
21	8	С	Прокопа вмч.	Пракседі
22	9	Н	5 Н. по 3. св. Д.	10 Н. по 3. Св.
23	10	П	† Антона Печ.	Аполін.
24	11	В	Євф., Ольги, Люб.	Христини
25	12	С	Прокл. й Іл.	Якова
26	13	Ч	Соб. Арх. Гавр.	Анни
27	14	П	Акили	Наталії
28	15	С	† Володимира	Інокента
29	16	Н	6 Н. по 3. св. Д.	11 Н. по 3. Св.
30	17	П	Марини вмч.	Руфіна
31	18	В	Якинта, Омеляна	Ігната

Н. ст.	Ст. ст.	Дні	СВЯТА	
			українські	латинські
1	19	С	Мокрини	Петра в ок.
2	20	ч	† Іллі пр.	● ПДМ Ангел.
3	21	П	Симеона	Найд. м Степ.
4	22	С	Марії Магдалини	Домініка
5	24	Н	7 Н. по З. св. Д.	12 Н. по З. С.
6	25	П	† Бориса і Гліба	Преобр. Г.
7	24	В	† Усп. св. Анни	Кастана
8	26	С	Єрмолая	Киріяка
9	27	ч	† Пантелеймона	Івана, Ром.
10	28	П	Прохора	● Лаврентія
11	29	С	Калиника мч.	Сузанни
12	30	Н	8 Н. по З. св. Д.	13 Н. по З. С.
13	31	П	Євдокима	Іполита
14	1	В	† Мч. Маккавеїв	Євзевія
15	2	С	Стєпана	Усп. Пр. Б.
16	3	ч	Ісака, Фавста	Йоакима
17	4	П	7 мч. з Ефезу	● Гіякинга
18	5	С	Євсигія мч.	Олени
19	6	Н	Преображ. Госп.	14 Н. по З. С.
20	7	П	Домета прпмч.	Бернарда
21	8	В	Омеляна єв.	Іванни
22	9	С	† Матея ап.	Тимотея
23	10	ч	Лаврента мч.	Пилипа
24	11	П	Євпла	€ Вартол.
25	12	С	Фотія і Аниқини	Людвика
26	13	Н	10 Н. по З. св. Д.	15 Н. по З. С.
27	14	П	Михея пр.	Йосифа Кал.
28	15	В	Успення Пр. Бог.	Август.
29	16	С	Пер. обр. Господ.	Усік. гл. с. І.
30	17	ч	Мирона мч.	Рожі з Л.
31	18	П	Флора й Лавра	Раймунда

Н. ст.	Ст. ст.	Дні	СВЯТА	
			українські	латинські
1	19	С	Андрія Страт. мч. ●	Егідія
2	20	Н	11 Н. по З. св. Д.	16 Н. по З. С.
3	21	П	Тадея ап.	Ізабелі
4	22	В	Агатоника	Розалії
5	23	С	Луца муч.	Лаврентія
6	24	ч	Євтиха свмч.	Євлена
7	25	П	Зв. м. ап. Варт.	Мельхіора
8	26	С	Адріяна і Нат. ☽	Різдво ПБ.
9	27	Н	12 Н. по З. св. Д.	17 Н. по З. С.
10	28	П	Мойсея Мурина	Миколая з Т.
11	29	В	† Ус. ч. г. Ів. Хр.	Прота
12	30	С	Олександра	Ім'я Марії
13	31	ч	† Пол. ч. п. Пр. Б.	Пилипа
14	1	П	Симеона і Марти	Возд. Ч. Х.
15	2	С	Мамонта свмч. ☉	Нікодіма *
16	3	Н	13 Н. по З. св. Д.	18 Н. по З. С.
17	4	П	Бавили свмч.	Лямберта
18	5	В	Захарії і Єлисав.	Йосифа
19	6	С	Чудо Арх. Мих.	Ядуарія
20	7	ч	Созонта	Євстахія
21	8	П	Різд. П. Богор.	Матея ап.
22	9	С	Якима і Анни	Томи, Мав.
23	10	Н	14 Н. по З. св. Д. ☾	19 Н. по З. С.
24	11	П	Теодори прп.	Герарда
25	12	В	Автонома свмч.	Фірміна
26	13	С	Корнилія	Кипріяна
27	14	ч	Воздвиж. Ч. Хр.	Кос і Дам.
28	15	П	Никити	Вячесл.
29	16	С	Євфимії мч.	Михайла
30	17	Н	15 Н. Софії	20 Н. по З. С.

Н. ст.	Ст.ст.	Дні	СВЯТА	
			українські	латинські
1	18	П	Євмена прп.	● Івана з Д.
2	19	В	Трофима мч.	Ангела Хор.
3	20	С	Євстах. вмч.	Тереси в. д. І.
4	21	ч	Кіндрата ап.	Франціска
5	22	П	Свщ. Фоки	Плякиди
6	23	С	Зач. Івана Предт.	Брунона
7	24	Н	16 Н. по З. св. Д.	21 Н. по З. С.
8	25	П	Євфросини	Бригітти
9	26	В	† Пр. Івана Богос.	Дионізія
10	27	С	Каліст. вмч.	Франца Бор.
11	28	ч	† Харитона прп.	ПДМ
12	29	П	Преп. Киріяка	Максиміл.
13	30	С	Григора свмч.	Едварда
14	1	Н	17 Н. Покров Пр. Б.	22 Н. по З. С.
15	2	П	Кирпіяна свмч.	● Тереси
16	3	В	Дениса свмч.	Ядвіги
17	4	С	Євротей свмч.	Маргарети
18	5	ч	Харитини мч.	Луки
19	6	П	† Томи	Петра з А.
20	7	С	Сергія і Вакха	Івана К.
21	8	Н	18 Н. по З. св. Д.	23 Н. по З. С.
22	9	П	† Якова ап.	Кордулі
23	10	В	Євлампа	Северина
24	11	С	Филипа ап.	● Рафаїла
25	12	ч	Прова, Тараха	Хризанта
26	13	П	Агафадора, Карпа	Евариста
27	14	С	Назара, Герваса	Савини
28	15	Н	19 Н. по З. св. Д.	24 Н. по З. С.
29	16	П	Лонгіна мч.	● Наркиза
30	17	В	Осії, Андрея	Едмунда
31	18	С	† Луки ап.	Вольфганга

Н. ст.	Ст. ст.	Дні	СВЯТА	
			українські	латинські
1	19	ч	Йоїла прп.	Всіх Св.
2	20	п	Артемія	День зад.
3	21	с	Іларіона Вел.	Губерта
4	22	н	20 Н. по З. св. Д.	25 Н. по З. С.
5	23	п	Якова апост.	Захарії
6	24	в	Арети мч.	Леонарда
7	25	с	Маркіяна	Енгельберта
8	26	ч	Димитрія вмч.	Готфріда
9	27	п	Нестора	Теодора
10	28	с	Терентія, Неоніли	Андрея
11	29	н	21 Н. по З. св. Д.	26 Н. по З. С.
12	30	п	Зиновія, Зиновії	Мартина
13	31	в	Стахія, Амплія	Станислава
14	1	с	Кузьми і Дем'яна	Йосафата
15	2	ч	Акиндина мч.	Альберта
16	3	п	Йосипа	Гертруди
17	4	с	Йоаникія Вел.	Григорія
18	5	н	22 Н. по З. св. Д.	27 Н. по З. С.
19	6	п	Павла архиеп.	Єлисавети
20	7	в	Єрона мч.	Фелікса
21	8	с	Арх. Мих.	В. жерт. ПДМ.
22	9	ч	Онисифора	Цецилії
23	10	п	Ераста й Родіона	Климента
24	11	с	Мини, Віктора	Івана
25	12	н	23 Н. по З. св. Д.	28 Н. по З. С.
26	13	п	† Івана Золотоуст.	Петра
27	14	в	† Филипа ап.	Віргінія
28	15	с	Гурія мч.	Руфа мч.
29	16	ч	† Матея ап. і св.	Сатурніна
30	17	і	Григора	Андрея

1881

1881

Н. ст.	Ст. ст.	Дні	СВЯТА	
			українські	латинські
1	18	С	Платона, Романа	Елігія
2	19	Н	24 Н. по З. св. Д.	1 Н. Адвенту
3	20	П	Григорія, Декап.	Франц. Кс.
4	21	В	Введен. у хр. П. Б.	Варвари
5	22	С	Филимона ап.	Сави еп.
6	23	Ч	Амфілоха, Григора	Миколи
7	24	П	Вмч. Катерини	Амвроса
8	25	С	Климентія папи	Н. З. ПДМ.
9	26	Н	25 Н. по З св. Д.	2 Н. Адвенту
10	27	П	Якова, Паладія	ПДМ.
11	28	В	Стефана пр. пмч.	Дамазія
12	29	С	Парамона мч.	Олекси
13	30	Ч	† Андрія Первз. ☉	Лукиї
14	1	П	Наума	Альфреда
15	2	С	Авакума прпр.	Христини
16	3	Н	26 Н. по З. св. Д.	3 Н. Адвенту
17	4	П	Варвари, Івана, Д.	Лазаря
18	5	В	† Сави освяч.	Граціяна
19	6	С	Миколая Чудот.	Немезія еп.
20	7	Ч	Амвроса еп.	Теофіла
21	8	П	Потапа	Томи ап.
22	9	С	Неп. Зач. Пр. Бог.	Беати
23	10	Н	27 Н. по З. св. Д.	4 Н. Адвенту
24	11	П	Даниїла стовпн.	Адама і Еви
25	12	В	Спиридона еп.	Різдво Хр.
26	13	С	Евстратія	Стефана
27	14	Ч	Тирса, Левкія	Івана св.
28	15	П	Єлеферія й Павла ●	Діт. уб. у В.
29	16	С	Аггея пр.	Томи
30	17	Н	28 Н. по З. св. Д.	1 Н. по Р. Хр.
31	18	П	Севастіяна	Сильвестра

НАЦІОНАЛЬНІ СВЯТА

- 22 січня — Свято проголошення Самостійності і Соборності України
23 травня — Свято Героїв
30 червня — Свято відновлення Самостійності України (1941 р.)
14 жовтня — Свято УПА — свято зброї.

ОБХОДОВІ РІЧНИЦІ

- 29 січня — річниця бою під Крутами
12 лютого — річниця смерті Ольги Басараб
9-10 березня — річниці народження і смерті Тараса Шевченка
29 квітня — річниця піднесення українських прапорів на Чорноморській флотії
31 серпня — річниця здобуття Києва
1 листопада — річниця перебрання українцями влади у Львові і в цілій Східній Галичині
21 листопада — річниця смерті 359-ти учасників Другого Зимового Походу під Базаром
23 грудня — річниця смерті Біласа і Данилишина.

КАЛЕНДАРНІ ЗАМІТКИ

Для українського партизана з огляду на рід його дій дуже важливою реччю є знати схід і захід сонця та місяця, щоб знати, коли ніч зачинається, коли кінчиться та коли є ясні, а коли темні ночі.

Звичайно світанок зачинається більш менш одна година перед сходом сонця, а сумерк одна година після його заходу.

В літі цей час виносить дещо більше, як годину, в зимі менше (майже пів години).

В цьому календарчику подані тільки **нів** (день, коли настає новий місяць) і **повня** (день, коли видно цілий місяць). Обчислення

ці зроблено партизанським способом, тому в порівнанні з астрономічним календарем може десь зайти помилка (особл. при нові) найвище о один день, що в практиці не має жодного значення. З тих оглядів не зазначено 2. і 4. квадри (підповня, остання четка). Їх однак легко вичислити, ділючи час від нова до повні на половину.

Пам'ятати, що 2-3 дні перед новом і 2-3 дні після нова місяця **взагалі** невидно. 4-5 днів перед новом місяць сходить над ранком, а 4-5 днів після нова він видний звечора, а заходить коло півночі. 3—4 днів перед повнею і 3—4 дні після повні місяць видно майже цілу ніч. Тоді ночі є видні (навіть якщо небо вкрите тоншою верствою хмар).

В часі повні місяць сходить звечора, а заходить ранком. Перед повнею (2. чвертка) сходить в день, а заходить опівночі. Після повні (4. чвертка) сходить кого півночі, а заходить рано.

Теоретично місяць повинен щодня сходити і заходити к. 50 мінут пізніше. На практиці однак є часто більші відхилення від цих обчислень (15—30 мінут).

Нів є тоді, коли місяця зовсім не видно, 2. чвертка, коли видно половину місяця у виді, латинської букви Д, повня, коли видно цілий місяць, остання квадра, коли видно половину місяця в виді заповненої букви С.

Маскування в місячні ночі:

Коли місяць світить ясно — використовувати тіні дерев і предметів. На відкритому полі пам'ятати, що найкраще є видно проти місяця (бо бачимо отінену сторону предметів), як з місяцем, маючи місяць за собою (бачимо освітлену сторону предметів, що зливається з оточенням).

Найгірші краски ночі є чорна, біла, а далше всі темні відтіні (їх далеко видно). Най-

кращі — ясно-сірі і взагалі ясні відтіні красок (вилинялі дреліхи). Розуміється, це все залежить ще від тла, оточення.

Пам'ятати, що на тлі неба видно виразно силуетки людей навіть в найтемнішій ночі. Тому, увага при переході гір і відкритих (без тла сіл і лісів) піль.

Кожний повстанець повинен сам постійно перевіряти (з друзями), як далеко його видно і чути (ходу) в ночі, на різній віддалі і в різних умовах.

10 ЗАПОВІДЕЙ УКРАЇНЦЯ-НАЦІОНАЛІСТА (Декалог)

1. Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за Неї.
2. Не дозволиш нікому сплямити слави, ні чести Твоєї Нації.
3. Пам'ятай про Великі Дні наших змагань.
4. Будь гордий з того, що Ти є спадкоємцем боротьби за славу Володимирового Тризуба.
5. Пимсти смерть Великих Лицарів.
6. Про справу не говори з ким можна, лише з ким треба.
7. Не завагайся виконати найнебезпечнішого чину, якщо цього вимагатиме добро Справи.
8. Ненавистю й безоглядною боротьбою прийматимеш ворогів Твоєї Нації.
9. Ані просьби, ані грозьби, ні тортури, ні смерть не приневолять Тебе зрадити тайни.
10. Змагатимеш до поширення сили, багатства й слави Української Держави.

ВКАЗІВКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ

1. Ти є чоловік, доки стремиш піднятися.
2. Твори себе сам.
3. Будь твердий до себе, а будеш справедливий.

4. Не роби зі себе предмета власної любови, а звільнився від вічного страху за себе, що є твоїм щоденним гостем.
5. Убий усе, що хоче твого упадку і знищення.
6. На світі ти не сам — дивись, слухай і постійно пізнавай, щоб ти не зупинився передчасно.
7. Здобувай світ світлом і духом, бо темнота потрібна для смерти, а спокій — для тіла.
8. Запалюй довкола жар свободи і подай руку тим, що мають тугу за летом.
9. Не піддавайся — і коли ти розп'ятий.
10. Радій, що ти є і що шлях твій нескінчений.

12 ПРИКМЕТ ХАРАКТЕРУ УКРАЇНЦЯ-НАЦІОНАЛІСТА

Український націоналіст є:

1. **Все готовий** — це зн., що він є вояком Української Революційної Армії. Він бореться на великому всеобіймаючому фронті Української Національної Революції, віддаючи всі свої сили, готовий кожної хвилини віддати і своє життя. Український націоналіст є завжди в повній бойовій готовості.
2. **Безкорисний** — це зн., що він Ідею Українського Націоналізму і службу для Неї ставить вище скарбів світа цього. Для Неї проміння з радістю можливість спокійного та вигідного життя на тверду долю жовніра-борця, теплу хату на окопи чи тюрму. Щастя шукає і знаходить в радості боротьби і перемоги, в почуванні службі Великій і Святій Справі. Лише в щасті Української Нації є щастя українського націоналіста. Її воля, слава і могутність — його найбільше бажання.
3. **Чесний** — це зн., що він ім'я українського націоналіста носить гідно і не спля-

мить ніколи ніяким нечесним вчинком. Він завжди придержується високих вимог націоналістичної моралі. Мораль опортуністичного світу родить і плекає безділля, страх, фарисейство, вигоди і угоди. Націоналістична мораль, це мораль нового світу, світу чину і боротьби. Її засади високі і тверді. Вона є основою чинного і чистого мов хрусталь характеру націоналіста, Лицаря-Революціонера.

4. **Карний** — це зн., що він безоглядно підпорядкований і вірний аж до смерти Ідеї Українського Націоналізму, ОУН і провідникам. Кожний наказ для нього святий. Він знає, що карність це основа організації і сила, а анархія, це руїна. Тому завжди піддержує авторитет Проводу Української Нації з Провідником Українського Народу на чолі.
5. **Активний і підприємчивий** — це зн., що він бореться всіма силами, використовує всі можливості, кожную хвилину для добра Великої Справи — Української Національної Революції. Він не знає безділля. В нього за думкою і словом іде чин, мов за блискавкою грім. Бо життя — це рух, боротьба, а спокій — це застій і холодна смерть. Кожну ідею, організацію чи людину оцінюється по ділах, а не по словах. Пасивність — це прикмета рабства. Пасивності раба протиставляє творчу ініціативу й напружену активність борця-провідника.
6. **Відважний** — це зн., що він завжди відважно і неустрашимо протиставляється всім перешкодам і небезпекам. Він не знає, що то є страх. Заяча вдача боягуза-труса йому чужа і гидка.
7. **Рішучий** — це зн., що він кожний наказ

і кожен постанову виконує рішучо без вагання. Постановив — зробив.

8. **Витривалий** — це зн., що він завжди бореться завзято і витривало. Він знає, що без витривалости, доведеної аж до впертости, нема перемоги.
9. **Зрівноважений** — це зн., що він у всіх випадках життя задержує повну рівновагу духа. Життя націоналіста повне трудів, перешкод і небезпек. Щоби їх побороти, щоби опанувати положення і зібрати всі свої сили до удару в відповідне місце треба насамперед опанувати себе. Тому український націоналіст у підземеллі, в одвертому бою, в окопах і тюрмі, в тріумфі чи на ступенях шибениці, завжди зрівноважений, завжди однаково спокійний, гордий і усміхнений. Вміє полицарськи побіджати і по-геройськи вмирати.
10. **Точний** — це зн., що він завжди придержується точности в житті, включно аж до дрібниць.
11. **Здоровий** — це зн., що він хоче бути здоровий. Він хоче, щоб ціле українське покоління було здорове. Україна потребує сильних і здорових духом і тілом синів. Тому сам в міру можливости вправляє та поширює руханку і спорт, не нищить свого здоров'я вживанням отрут (не п'є і не курить), ні гулящим життям. В українського націоналіста велика ідея в серці, вогонь революційного духа в грудях, міцні і гнучкі м'язи, сталеві нерви, бистрий соколинний зір і слух та твердий п'ястук.
12. **Обережний** — це зн., що він завжди придержується строго всіх засад конспірації.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ГИМН

Національний гімн — це недовгий писемний твір, що висловлює загальну національ-

ну ідею і співається мелодією, повного високого музичного пориву. Слова до нашого національного гимну зложив Павло Чубинський (1839-1884), а мелодію скомпонував Михайло Вербицький (1815-70). 22. 3. 1918 р. Українська Центральна Рада затвердила його державним гимном УНР.

Слова:

Ще не вмерла Україна, ні слава, ні воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці,
Запануем і ми, браття, у своїй сторонці.
Душу, тіло ми положим за нашу свободу
І покажем, що ми, браття, козацького роду!

НЕ ПОРА!

(Слова Івана Франка)

Не пора, не пора, не пора
Москале-зі й ляхові служити!
Довершилась Україні кривда стара,
Нам пора для України жити!

Не пора, не пора, не пора
За наїзників лить свою квов
І любить москаля, що наш люд обдира,
Для України наша любов!

Не пора, не пора, не пора
В рідну хату вносити роздор,
Хай пропаде незгоди проклята мара!
Під України єднаймося прапор!

Бо пора, це велика єсть:
У завзятій, важкій боротьбі
Ми поляжемо, щоб славу, і волю, і честь,
Рідний Краю, здобути Тобі!

Ми не кинемо зброї своєї;
Наше військо сміється, б'ючись,
Наше військо в боях бенкетує,
Наше військо, вміра, сміючись.

О. Олесь.

МАРШ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Зродились ми великої години
З пожеж війни і з полум'я вогнів
Плакав нає біль по втраті України,
Кормив нас гнет і гнів на горогів.

І ось ідемо в бою життєвому
Тверді, міцні, незломні мов граніт,
Бо плач не дав свободи ще нікому
А хто борець той здобуває світ.

Не хочемо ні слави, ні заплати,
Заплатою нам розкіш боротьби,
Солодше нам у бою умирати,
Як жити в путах, мов німі раби.

Доволі нам руїни і незгоди,
Не сміє брат на брата йти у бій,
Під синьо-жовтим прапором свободи
З'єднаєм ввесь великий нарід свій.

Велику Правду для усіх єдину
Наш гордий клич народові несе,
Батьківщині будь вірний до загину,
Нам Україна вище понад все.

Веде нас в бій борців упавших слава,
Для нас закон найвищий та наказ,
Соборна Українська Держава
Вільна, міцна від Сяну по Кавказ.

В. Пачовський

ГИМН БЕЗСМЕРТНОЇ БАТАВИ

(Марш УПА-Захід)

Ми лицарі без жаху і без смерти,
На злочин світа станем без ваги,
Ми присяглися долю переперти,
Роздерти присуд смерти ваш, боги!
Роздерли ви Україну на чверти,
Безсмертну душу вперли в ланцюги.
Та ми зродились, щоб за неї вмерти,
Роздерти присуд смерти ваш, боги!

Нас не злякають танки ні канони,
Ми славим правду, Бога, новий світ,

Вас прокляли упавші мільйони,
На смерть нас гонить кров їх з роду в рід.
Народ безсмертний переможе в бою
І встане месник із кривавих мук,
За нами встане лавою страшною
Мільйон мільйонів мускулястих рук!
Здвигнем з заліза, з крові, із завзяття
Державу від Дунайця по Кавказ.
Ми лицарі, що скинемо прокляття,
За смерть ми смертю покараєм вас.

Г Е Р Б

Герб — це образований, умовлений знак, що символізує організовану спільноту. Український національний герб — це Тризуб. Вперше в нашій історії вжив його князь Володимир Великий на своїх грошах. Тризуб — це герб українського народу, символ української нації і держави. Володимирів Тризуб признала Центральна Рада 22. 3. 1918 р. дальше державним Гербом (за проектом графіка Юрія Нарбута, 1886 — 1920). Другий ВЗ ОУН 1941 р. визнав Володимирів Тризуб за загально-національний державний знак.

П Р А П О Р

Українським національним прапором є синьо-жовтий прапор. Розуміємо його, як сине голубе небо і українські лани золотої пшениці, напоєні гарячим сонцем. Синьо-жовтий прапор — символ живучости, краси і природної сили українського народу. Другий ВЗ ОУН, згідно постанови Центральної Ради, визнав синьо-жовтий прапор, а не жовто-синій, — як деякі організації думали — національним і державним українським прапором. Ширина прапору до його довжини відноситься так, як 1 до 3.

Крім національного прапора існує ще революційний прапор, ухвалений II ВЗ ОУН. Революційний прапор червоно-чор-

ний. Червона краска — це символ боротьби і крові, чорна — це символ української землі. Отже, революційний прапор символізує безнастанну, криваву боротьбу за українську землю.

ЗНАМ'Я

На II ВЗ ОУН затверджено Знамя: на крузі, оточеному колом, вміщений рівносторонній трикутник. Підстава цього трикутника іде по земно, а дві інші сторони перетинаються внизу, спираючись вершком на коло. На трикутнику вміщений хресто-меч, звернений вістрям в долину. На середині хресто-меча на перехрестю вміщений золотий Тризуб. На крузі видніють золоті букви „ОУН”, розміщені так: „О” стоїть під горішньою дугою і над поземною стороною трикутника, „У” стоїть між лівою дугою і лівою стороною трикутника, „Н” між правою дугою і правою стороною трикутника. Всі три букви симетрично розміщені. Трикутник — також в симетричному положенні відносно кола, хресто-меч відносно трикутника, Тризуб відносно хресто-меча.

ПРОГРАМОВІ ПОСТАНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

**прийнятї III-ім Надзвичайним Збором ОУН
в м. серпні 1943 р. та уточненї й доповненї
Постановами Конференції Організації Українських
Націоналістів на Українських
Землях в м. червні 1950 р.**

Організація Українських Націоналістів бореться за Українську Самостійну Соборну Державу й за те, щоб кожна нація жила вільним життям у своїй власній самостійній державі. Знищення національного поневолення та експлуатації нації нацією система вільних народів у власних самостійних державах-це

єдиний лад, який дасть справедливу розв'язку національного й соціального питання в цілому світі.

ОУН бореться проти імперіялістів й імперій, бо в них один пануючий народ поневолює культурно й політично та визискує економічно інші народи, Тому ОУН бореться проти СРСР.

ОУН з усією рішучістю бореться проти інтернаціональних та фашистсько-націонал-соціалістичних програм та політичних концепцій, бо вони є інструментом завойовницької політики імперіялістів. Тому ми проти російського комуно-більшевизму.

ОУН проти того, щоб один нарід, здійснюючи імперіялістичні цілі „визволяв”, „брав під охорону” „під опіку” інші народи, бо за цими лукавими словами криється огидний зміст — поневолення, насильства, грабунок. Тому ОУН бореться проти російсько-більшевицьких загарбників, поки не здобуде Української Самостійної Соборної Держави, в якій селянин, робітник і інтелігент могли б вільно, заможньо й культурно жити та розвиватися.

ОУН — за повне визволення українського народу з-під московсько-більшевицького ярма, за побудову Української Самостійної Соборної Держави без поміщиків, капіталістів та без большевицьких вельмож, енкаведистів і партійних паразитів.

В Українській Державі влада вважатиме за свій найвищий обов'язок інтереси народу. Не маючи загарбницьких цілей та поневоєних країн і пригноблених народів у своїй державі, народня влада України не витрачатиме часу, енергії та коштів на створення апарату гноблення. — Українська Народня влада спрямує всі економічні ресурси та всю

людську енергію на побудову демократичного державного порядку, справедливого соціального ладу, на економічне будівництво країни та культурне піднесення народу.

В лавах ОУН борються українські селяни, робітники й інтелігенти проти гнобителів — за Українську Самостійну Соборну Державу, за національне і соціальне визволення, за демократичний державний порядок та справедливий соціальний лад.

1. а) За цілковите знищення большевицької експлуататорсько-кріпацької колгоспної системи в організації сільського господарства, проти повороту до поміщицько-капіталістичної системи;

б) визнаючи, що земля належить народові, як її єдиному господареві, — за безплатну передачу землі селянам у власність в розмірах трудових господарств, за визначення законом нижньої і верхньої межі для цих господарств, за заборону торгівлі і спекуляції землею;

в) за право на господарсько-кооперативні спілкові та інші форми господарювання в залежності тільки від волі селян;

г) за всебічну технічну, агрикультурну та фінансову допомогу для сільсько-господарства з боку держави;

2. За те, щоб усі підземні багатства, ліси і води були національно-державною, або громадською власністю.

3. а) За те, щоб велика промисловість і транспорт (залізно-дорожний, водний і повітряний) були національно-державною власністю, а дрібна промисловість кооперативно-громадською власністю;

б) за участь робітників у керівництві заводами, за фаховий, а не комісарсько-партійний принцип у керівництві.

4. а) За загальний восьмигодинний робочий

день. Понаднормова праця може бути тільки вільною як і кожна праця взагалі й робітник отримує за неї окрему плату;

б) за справедливу оплату праці, за участь робітників у прибутках підприємства. Робітник отримуватиме таку заплату, якої потрібно для забезпечення матеріальних і духових потреб цілої його сім'ї. При річних підсумках приходів підприємств кожний робітник одержуватиме: у господарсько-кооперативних підприємствах дивідент (належна йому частка річного прибутку), а в національно-державних — премію;

в) за вільну працю, вільний вибір професій, вільний вибір місця праці;

г) за свободу профспілок. За знищення стаханівщини, соцзмагань, підвищення норм та інших способів експлуатації працюючих.

5. За вільне ремесло, за добровільне об'єднання ремісників в артілі, за право ремісника вийти з артілі та індивідуально виконувати працю і вільно розпоряджатися своїм заробітком.

6. За національно-державну організацію банкової системи і великої торгівлі, за громадсько-кооперативну дрібну торгівлю та за дрібну приватну торгівлю.

7. За повну рівність жінки з чоловіком у всіх громадських правах і обов'язках, за вільний доступ жінки до всіх шкіл, до всіх професій, за першочергове право жінки на легшу працю, щоб жінка не шукала заробітку на праці в шахтах, рудниках, та інших важких промислах і в наслідок цього не руйнувала свого здоров'я. За державну охорону материнства: батько сім'ї одержуватиме, крім платні за свою працю, додаткову платню на виховання неповнолітніх дітей. Лише в таких умовах жінка матиме змогу виконувати свій важливий, почесний і відповідаль-

ний обов'язок матері й виховательки молодого покоління.

8. а) За безплатну освіту, за обов'язкове навчання. За піднесення освіти і культури широкої народньої маси шляхом поширення мережі шкіл, видавництв, бібліотек, музеїв, кіно, театрів тощо;

б) за поширення вищого й фахового шкільництва, за неупинний ріст високо-кваліфікованих кадрів фахівців на всіх ділянках життя;

в) за вільний доступ молоді до всіх вищих навчальних закладів за забезпечення студентів стипендіями, харчами та навчальним приладдям;

г) за всебічний гармонійний розвиток молодого покоління — моральний, розумовий та фізичний. За вільний доступ до всіх наукових і культурних надбань людства.

9. За пошану до праці інтелігенції. За створення таких умовин праці, щоб інтелігент, будучи цілком спокійним про завтрішний день та про долю сім'ї, міг віддатися культурно-творчій праці над собою, постійно збагачував своє знання та підвищував свій розумово-культурний рівень.

10. а) За повне забезпечення всіх працюючих на старість на випадок хвороби чи каліцтва;

б) за широке запровадження охорони народнього здоров'я, за поширення сітки лікарень, санаторій, курортів, та будинків відпочинків, за збільшення лікарських кадрів. За право працюючих на безплатне користування всіма закладами здоров'я;

в) за особливу державну опіку над дітьми і молоддю, за поширення сітки дитячих ясел та садків, санаторій, таборів відпочинку та спортових організацій. За охоплення всі-

єї дітвори та молоді державними закладами опіки та виховання.

11. а) За свободу друку, слова, думки, переконань, віри й світогляду. Проти офіційного накидання суспільності світоглядових доктрин і догм;

б) за свободу політичних і громадських організацій;

в) за вільне визнання і виконання культів, які не суперечать громадській моралі;

г) за відокремлення церковних організацій від держави;

г) за культурні взаємини з другими народами, за право виїзду громадян за кордон для навчання, лікування та пізнання життя культурних надбань других народів.

12. За повне право національних меншостей плекати свою власну по формі й змісту національну культуру.

13. За рівність усіх громадян України незалежно від їх національності в державних та громадських правах та обов'язках, за рівне право на працю, заробіток і відпочинок.

14. За вільну, українську по формі й змісту культуру, за героїчну духовість, високу мораль та громадську солідарність, дружбу та дисципліну.

Дещо з постанов I. КОНГРЕСУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Загальні означення

1. Український націоналізм — це духовий і політичний рух, зроджений з внутрішньої природи Української Нації в час її зусильної боротьби за підстави і цілі її творчого буття.

2. Українська Нація є вихідне заложення кожної чинности та метове назначення кожночасного прямування Українського Націоналізму.

3. Органічна зв'язаність націоналізму з нацією — це факт природнього порядку і на ньому основане ціле розуміння нації.

4. Нація — це найвищий тип органічної людської спільноти, що при найбільшій своїй психологічній та суспільній зрізничкованості має свою одну внутрішню форму, втворену на ґрунті подібного природнього положення, спільного пережиття історичної долі, та невпинного стремління здійснитися в повності силової натури.

9. Умовою, що забезпечує нації тривалу й активну участь у світовому середовищі, є найбільш пристосована до всебічних інтересів національного життя політична організація, що нею є суверенна держава.

13. Начальним постулятом українців у стані їх політичного поневолення є створення такої політично-правної організації, що нею є: Українська Самостійна Соборна Держава.

ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ РЕВОЛЮЦІЙНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІЗМУ

Український націоналістичний рух є суто-революційний рух. Революційні цілі, за які він бореться, революційні і методи, які він застосовує у своїй боротьбі. Основні елементи революційності українського націоналізму — такі:

- 1) ідея УССД, що її українські націоналісти визнають активно і в боротьбі за здійснення якої вони зберігають сувору принципиовість;
- 2) боротьба за відродження духовости українського народу, тобто боротьба за викорчовування в українському народі рабської психіки і культивування в ньому психіки вільного господаря на своїй землі, психіки

- фанатичного борця за справу Самостійної України;
- 3) радикальність, насильницький характер метод нашої боротьби проти окупантів, визнання того, що найважливішим завданням українського народу під сучасну пору є організація масової безпосередньої нещадної боротьби за національне визволення, боротьби всіма засобами, які є в нашому розпорядженні;
  - 4) розраховання на народ як на основну силу, за допомогою якої ОУН виборє Україні самостійність, найповніше і найвірніше висловлювання прагнень найширших мас українського народу;
  - 5) організування протиокупантської боротьби на українських землях за всяких умов, погляд, що українські землі є вирішальним тереном боротьби за УССД;
  - 6) орієнтація на найпередовіші досягнення людства як в галузі політичної і суспільно-економічної практики, так і в галузі політичних і суспільно-економічних наук;
  - 7) високі моральні вимоги до членів ОУН.
(Із статті П. Полтави — „Елементи революційности українського націоналізму”).

З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

- 1891 р. Твориться Братство Тарасівців у Полтаві.
- 1900 р. Заснування Революційної Української Партії (РУП) в Харкові. Брошура М Міхновського „Самостійна Україна”, видана в Чернівцях — програма партії.
- 1902 р. Засновано Українську Народну Партію (УНП). При УНП — терористичний відділ „Оборона України”.
- 1903 р. Саботажі на СУЗ, зорганізовані УНП.
- 1909 р. Демонстративний виступ українських

- солдатів у Києві, організований УНП — „Обороною України” (пор. Жданович) у 255-річчя Переяславського договору. Ви-
саджування пам'ятників.
- 1914 р. Демонстративні виступи по всіх зем-
лях СУЗ і у Львові з нагоди 100-річчя
народин Т. Шевченка.
- 1915 р. 29. IV. — 2. V. бої УСС на Маківці.
- 1916 р. Вересень, бої УСС: Лисоня, Потутори,
Бережани.
- 1917 р. 12. III. революція в Росії. 17. III ство-
рюється Центральна Рада (до 29. IV. 1918).
- 1918 р. 22. I. проголошення Самостійности Ук-
раїни IV-им Універсалом Центральної
Ради. 29. I. бій під Крутами, 9. II. під-
писано Берестейський мир. 29. IV. під-
несення українських прапорів на Черно-
морській флотії. 29. IV. — 14. XI. геть-
ман Павло Скоропадський. 1. XI. укра-
їнці перебрали владу у Львові і в цілій
Східній Галичині. 14. XI. — 1921 р. владу
виконве Директорія. 19. XI. бій під Мо-
товилівкою.
- 1919 р. 22. I. проголошення Соборности укра-
їнських земель у Києві. 31. VII. з'єднані
українські армії займають Київ.
- 1920 р. Полковник Євген Коновалець орга-
нізує Українську Військову Організацію
(УВО). 30. VIII. з'їзд у Празі. Повстансь-
ка боротьба проти большевиків на СУЗ
(зокрема Холодний Яр). 6. XII. 1919 р. —
6. V. 1920 р. відбувся Перший Зимовий
Похід (ген. Павленко).
- 1920 — 1924 рр. Діяльність Братства Укра-
їнців-Державників (БУД), очолюваного
Сергієм Єфремовим.
- 1921 р. 25. I. замах Федака на Пилсудського
і Грабовського у Львові 21. XI. почина-
ється Другий Зимовий Похід (ген. Тю-
тюнник), який закінчується розстрілом

- 359-ти його учасників під Базаром.
- 1922 р. Бойкот польських виборів. Саботажіві акції УВО.
- 1922 — 1923 рр. Перший голод на СУЗ.
- 1923 р. Гинуть з польських рук члени УВО Луцейко і Крупа.
14. III. Рада амбасадорів признає Галичину полякам.
- 1923 — 1924 рр. на СУЗ діють повстанські загони, керовані Петлюрою, Коновальцем, Тютюнником. Діє Центральний Український Повстанчий Комітет (ЦУПКОМ), організований полк. Коновальцем, керований сот. Андрухом і Опокою.
- 1924 р. В Києві в тюрмі гине Микола Міхновський. 12. II. поляки замордували Ольгу Басараб, члена УВО.
- 1925 р. В Чехословаччині твориться Легія Українських Націоналістів.
- 1926 — 1930 рр. Діяльність на СУЗ таких організацій: Спілька Визволення України (СВУ), Спілька Української Молоді (СУМ); обидві очолювані С. Єфремовим.
- 1926 р. 25. V. гине з большевицьких рук Головний Отаман Симон Петлюра в Парижі.
- 1927 р. Створюється Союз Української Націоналістичної Молоді. 3. — 7. XII. Перша Конференція Українських Націоналістів у Берліні.
- 1928 р. 8. — 9. IV. Друга Конференція Українських Націоналістів у Празі.
- 1928 — 1933 рр. Колективізація СУЗ.
- 1929 р. 28. I. — 3. II. Перший Конгрес Українських Націоналістів у Відні, на якому створюється ОУН.
- 1930 р. 9. III. — 19. IV. процес 43 членів СВУ в Харкові (С. Єфремів і товариші). 30. VII. смерть сл. п. Гриця Пісенького. 30. IX. смерть Крайового Командира УВО сл. п. сот. Юліяна Головінського. Сабо-

- тажні акції на ЗУЗ і польська „пацифікація” українського населення.
- 1931 р. Вдалі атентати на Голуфка і Чеховського на ЗУЗ Викриття большевиками Українського Національного Центру на СУЗ, до якого належали: Чечіль, Голубович, Василь Мазуренко, Христюк, Лизанівський і інші політичні і військові учасники Визвольних Змагань.
- 1932 р. 28 IV. смерть сл. п. Павла Голояда і Якова Пришляка в Тернополі. 30. XI. гинуть Старик і Березинський під Городком. 23. XII. смерть сл. п. Біласа і Дачилищина.
- 1932 — 1933 рр. Великий голод на СУЗ, штучно викликаний большевиками.
- 1932 — 1934 рр. Чистка і розстріл українських комуністів на СУЗ (Федь Конар-Палащук і 35 товаришів).
- 1933 р. Шкільна акція ОУН на ЗУЗ. Замах Лемика на большевицького конзуля у Львові. Викриття УВО на СУЗ, до якого належали: Матвій Яворський, Озерський, Коник, Максимович, Петренко, Тур, Романюк, Вадан, Шпарага, Сеньчук, Викомчук і ін. Розстріл большевиками Шумського, Волобуєва і групи їх однодумців. Стріляються Хвильовий (нар. 1893) і Скрипчик.
- 1934 р. Крайовим Провідником ОУН — Степан Бандера. 19. VI. Мапейко вбиз міністра Перацкого у Варшаві. Арешти провідного активу на СУЗ. 13. — 15. XII. суд і розстріл українських комуністів: Крушельницьких, Фальківського, Влизьга, Косинки, Сказинського і ін. Заслання в концтабори і розстріл понад 80-и визначних українських вчених, письменників, поетів, мистців на СУЗ: Зеров, Драй-Хмара, Филипович, Якубський-Ку-

- ліш, Клим і Валеріян Поліщуки, Івченко, Семенко, Досвітній, Гжицький, Хоткевич, Підмогильний, Курбас і інші. На ЗУЗ значну кількість діяльних українців поляки засилають до Берези Картузької.
- 1936 р. Січень. Процес Степана Бандери і товаришів.
- 1936 — 1937 рр. Протикомуністичні акції на ЗУЗ (Верчани, Підлісся, Маківка, Варяж, Нагуєвичі, Насгасів) і сипання могол в честь полеглих.
- 1937 — 1938 рр. Дальша чистка і розстріли українських комуністів на СУЗ.
- 1938 р. 23. V. згинув полк. Євген Коновалець в Ротердамі. Співучасник слави УСС-ів, творець корпусів Січових Стрільців — першого соборницького військового з'єднання. Як полковник очолює дивізію СС в кривавих боях під Гребінкою, Хвастовом, Бердичевим, Полонним, Проскуровом, Старо-Константиновом і в славній Карабчаївській перемозі. Творець і командант УВО. Засновник всеукраїнської Організації Українських Націоналістів і її Провідник. Один із ідеологів українського націоналізму. Політичний талант, стратег української революції, тактик суспільно-політичної роботи, натхненник революційно-визвольних чинів на всіх українських землях. Смерть ген. УГА Мирона Тарнавського.
- 1939 р. 14. III. проголошення Самостійности Карпатської України. Бої з мадярами. Згинули в „Солотвинських озерах” Зенон Коссак і полк. Н. Гасин-Гузар — Колодзінський.
17. IX. большевики займають Зах. Україну.
- 1940 р. Большевики займають Буковину і Басарабію. Згинув Крайовий провідник

- ОУН сл. п. Лопатинський при переході кордону.
- 1941 р. У січні — процес 59-ти членів ОУН у Львові. 10. II. на чолі ОУН — Степан Бандера. 1. IV. — 30. IV. відбувся Другий ВЗ ОУН. 22. VI. вибухла німецько-більшевицька війна. 30. VI. ОУН під проєдом Степана Бандери проголосила Самостійну Українську Державу. На чолі Уряду стає Ярослав Стецько. Провідні групи ОУН ведуть на СУЗ широку політично-пропагандивну роботу. ОУН охоплює своїми впливами всі українські землі, в тому Кубань і Крим. Німці арештують Провідника Степана Бандеру, Прем'єра Ярослава Стецька і ін.
- 1942 р. 24. VII. на вулицях Києва паде від гестапівської кулі сл. п. Дмитро Мирон-Орлик, Крайовий провідник СУЗ, і член Проводу ОУН. 14. X. твориться Українська Повстанча Армія (УПА), що бореться проти німецького окупанта. 14. XII. у львівській гестапівській тюрмі гине сл. п. Іван Климів-Легенда, Крайовий провідник ОУН і член Проводу ОУН.
- 1943 р. У травні гине сл. п. Панько Сак-Могіла родом з Київщини, Крайовий провідник ОУН на О і СУЗ, розстріляний німцями в київській тюрмі. В серпні — Третій НВЗ ОУН. В листопаді — Перша Конференція Поневолених Народів Сходу.
- 1944 р. Боротьба УПА проти німецьких окупантів, а по їх відступі — проти большевицьких, що триває і досьогодні. 24. IV. великий бій відділів УПА з большевиками на Гурбах (Волинь). Від куль українських повстанців паде большевицький генерал Ватутін, командуючий т. зв. першим українським фронтом. 26. V. гине сл. п. Михайло Палідович-

Карпатський, головний редактор „Ідеї і Чин“, бувший Крайовий провідник, секретар Третього НВЗ ОУН.

У червні твориться Українська Головна Визвольна Рада (УГВР) — найвищий політичний провід українського народу. 19. VII. гине в боротьбі з німецьким окупантом сл. п. Юліян Гуляк-Токар, член Крайового Проводу.

2. VIII. гине в боротьбі з більшовиками сл. п. др. Юрій Ліпа, визначний письменник і пуоліцист, виконуючи обов'язки лікаря УПА.

22. VIII. гине у боротьбі з більшовиками сл. п. Ростислав Волошин-Горбенко (Павленко), член Проводу ОУН.

30. IX. переможний бій відділу УПА під командою сотенного Яструба коло Унева. В той день відбито 22 більшовицькі атаки.

15. XI. гине в бою з більшовиками к-р стар. школи УПА „Олені“ майор Польовий-Поль, нагороджений Золотим Хрестом Бойової Заслуги.

21. XII. гине сл. п. Йосип Позичанюк-Шаблюк (Шугай) в бою з більшовиками, родом зі СУЗ, учасник Третього НВЗ ОУН, член Головної Ради ОУН, непересічний письменник і публіцист.

1945 р. 12. II гине в бою з більшовиками сл. п. Дмитро Клячківський (Клим Савур), організатор і Командир УПА-Північ, Член Проводу ОУН.

В березні стріляється з дружиною, заскочений більшовиками, Крайовий провідник ПК сл. п. Данило.

4. VI. застрелився, заскочений ворогом, член ГВШ УПА підпол. Михайло Медвідь-Крем'янецький-Карпович.

19. VI. гине в бою з більшовиками член

КВШ УПА. Зах. майор Василь Брилевський-Боровий.

В серпні гине, заскочений більшовиками, член Крайового Проводу, провідник ОУН на Закарпаття Кремпуш-Лопата.

17. IX. гине сл. п. Галина Київський, член Проводу ОУН, б. політв'язень польських тюрм, автор багатьох статей і брошур, редактор підпільних видань, небуденний політичний розум і теоретик української національної визвольної революційної боротьби в умовах сталінського ССРСР.

19. XII. загинув у бою з більшовицьким окупантом в часі виконання обов'язків на терені Чехословаччині сл. п. Дмитро Маївський (Косар-Тарас), політв'язень польських тюрем, делегат з Матірних Земель на Другий ВЗ ОУН, один з організаторів НВЗ ОУН, головний редактор „Ідеї і Чин”, член Проводу ОУН, делегат Проводу ОУН з Матірних Земель до Проводу ОУН закордоном, непересічний публіцист і політичний ум, апостол Української Національної Революції.

19. XII. загинув смертю революціонера на терені Чехословаччині сл. п. генерал Дмитро Грицай-Перебийніс, кількарізовий політв'язень польських в'язниць, редактор підпільних військових підручників, член Проводу ОУН, Шеф ГВШ УПА, делегат Проводу ОУН з Матірних Земель до Проводу ОУН закордоном.

19. XII. загинув у боротьбі з більшовиками сл. п. Арпад-Золотар, Крайовий провідник ОУН, б. політв'язень більшовицької тюрми в 1940—41 р., енергій-

ний організатор підпілля, багатонадій-
ний революціонер.

19. XII. гине, заскочений більшовиками,
член Крайового Проводу, реф. пропа-
ганди і політвиховник Групи УПА-За-
хід, провідник і учасник збройної бо-
ротьби майор Василь Ваврук-Ватюга,
нагороджений Золотим Хрестом Заслуги.

1946 р. 7. I. гине підполк. Коник при роз-
громі ворожого гнізда у Бірчі на Лем-
ківщині.

24. II. гине в бою з більшовиками сл.
п. Грегит-Різун, творець Чорноліських
відділів УПА, легендарний бойовий к-р
УПА, (коло 100 боїв і сутичок з ворогом),
нагороджений Золотим Хрестом Бойової
Заслуги.

31. X. гине, застрілившись з дружиною
у безвихідному положенні, сл. п. Яро-
слав Мельник-Роберт, член Крайового
Проводу, Крайовий провідник КК, на-
городжений Золотим Хрестом Заслуги,
незвичайно енергійний організатор рево-
люційного підпілля, фанатик ідеї Укра-
їнської Національної Революції, револю-
ціонер з крові і кости.

18. XII. гине, застрілившись у безви-
хідньому положенні, к-р Групи УПА полк.
Василь Левкович-Вороний, душа во-
яцтва, нагороджений Золотим Хрестом
Бойової Заслуги.

1947 р. 23. I. стріляється з дружиною, заско-
чений ворогом, член Головної Ради ОУН
і Проводу, б. політв'язень польських
тюрм, учасник боротьби ОУН на ЗУЗ,
ПЗУЗ і в Києві, одна з найвидатніших
постатей Української Національної Ре-
волюції 30—40-их рр., що невтомно
стояла на сторожі безпеки Організації,
її кадрів і збройних відділів УПА, на-

городжений Золотим Хрестом Заслуги — Микола Арсенич-Михайло.

3. VIII. гине, застрілившись, у безвихідному положенні, по 1-годинному бою з большевицькими поліційними військами сл. п. Осип Безпалько (Остап, Андрій, Задорожний), Крайовий провідник ОУН на Поділлі, поручник УПА, б. політв'язень польських тюрм, здібний революційний керівник — організатор, виховник, вишкільник і пропагандист.

20. IX. на ЗОУЗ під польсько-большевицькою окупацією гине героїською смертю, після кількадевного облогового бою сл. п. Ярослав Старух (Ярлан, Стяг, Стояр), Крайовий провідник на ЗОУЗ, член Проводу ОУН, Лицар Золотого Хреста Заслуги б. політв'язень польських і німецьких тюрм, видатний революційний організатор, виховник і публіцист.

ВІЧНА СЛАВА ВПАВШИМ ГЕРОЯМ ЩО СКЛАЛИ СВОЄ ЖИТТЯ НА ЖЕРТВІВНИКУ НАЦІЇ

ПРО ХАРАКТЕР

(На підставі реферату Д. Донцова)

Тією чудодійною силою, яка підносить одиниці вгору, даючи їм владу над числом, — є їх **сила характеру**. Командує над іншими не завжди найінтелігентніший, не завжди найдужчий, але все — завзятіший, той що виявляє найбільш тверду вдачу. Амбіція, навіть геніяльність — ніщо, де нема характеру. Амбіція може зійти на манівці, розум заплутатися в сумнівах, тільки незломний, мов віра, лишається характер. Твердо йти своєю життєвою дорогою може тільки нація великих характерів. Суспільність безхарактерна, навіть при сприяючих обставинах, на-

віть при чужій допомозі, не створить нічого. Завжди перекидатиметься від захвату до розпачі, тратитиме голову при перших невдачах, переціноватиме силу перешкоди, не довірятиме власній силі, хоч би і як „свідомо” була свого „ідеалу”. Сама свідомість не допоможе, ні сам запал. Великі речі у цім світі стоять твердими характерами, бо й світ цей не є м'яким.

Що ж це є сила характеру?

Це передовсім **витривалість**.

Витривалим був кошовий Кальнишевський, що через 25 років карався в тюрмі, осліп і помер, та не покорився Москві.

Витривалими були ті українці, що від 1917 р. почавши, боролися проти червоної Москви в українській армії, в повстанчих загонах (в 1919 р. на самому Лівобережжі забито українцями в повстаннях 50 тисяч добірних комуністів і очищено повстанцями від комуністів 300 міст і містечок), чи боролися проти колгоспного ладу, і тільки фізична смерть мільйонів українців через заслання, розстріли і голод привели червоних до тимчасової окупації України.

Витривалість дала можливість українцям опанувати степ, колонізувати Кубань, Сірий і Зелений Клин в Азії.

Равіта-Гавронський пише про козаків: „Козаки, при безсумнівній мужності, виказували великанську винахідливість в обороні, надзвичайну витривалість, силу волі...”

Це **певність себе**, **певність вибраної лінії** — думки.

Це знати, чого хочеться і конче того хотіти, вміти в рішачючу хвилину сказати „так” або „ні”, не втратити віри в найтяжчих хвилинах, як не втратив її Шевченко на заслання — „а я брати. таки буду сподіватись” —

і певний побіди своєї ідеї знав, що „встане Україна і розвіє тьму неволі...”

Певні в слухності своєї ідеї в рішачучу хвилину, гордо гинули на шибениці сл. п. Білас і Данилишин.

Це вірність переконанням, це вірність ідеї.

Це готовість іти з нею до слави і до загибну, як ішов полк. Коновалець і тисячі інших друзів, що вірні своїй ідеї в лавах ОУН, УПА загинули в боротьбі...

Це замилювання в пригодах.

Це любити незнане, шукати нових шляхів, не боятися трудів, невгод і небезпек.

Це ніколи не зражатися невдачами.

„Паде лиш той, хто не хоче зачинати ново”. Таким був Хмельницький, що „зачав знову” по кількох невдалих і криваво поляками здушених козацьких повстаннях, таким був Орлик, що „зачав знову” по Полтаві...

Це культ успіху.

Це культ великої амбіції і великої праці. Це не хвилеве захоплення, але стала вперта праця через довгі роки.

Платон працював над своїми діялогами 18 років. Коперник над своїми „Револуціонес” — 36 років; щоб лиш відписати твори Гетого, треба 60 років праці одного копіста, а скільки праці в свої твори мусіли вложити Іван Франко, Панько Куліш, Михайло Грушевський?

Це почуття чести.

Князь Святослав Завойовник, оточений великими силами греків, кликав своїх воїнів полягти в бою, а не посоромити землі Руської — „мертві сорому не знають”. —

Козаки говорили про себе, що вони „корінь і твердиня чести та вікопомної слави всього товариства воєнного” (слова козаків з походу Острянина 1638 р.)

Шевченко високо оцінив почуття чести в козаків у своїй поемі „Гамалія“:

„...І сором тут і сором там,
Вставать з чужої домовини,
На суд Твій праведний прийти.
В залізах руки принести
І перед всіма у кайданах стать
[козакові...”

Козак, умираючи, залишав своєму синові як одиноке майно — шаблю, якою мав боронити чести свого народу.

Сильне почуття чести було в тих козаків, що їх 300 оточили поляки на острові під Берестечком. На пропозицію короля „здатися” і одержати ласку за їх хоробру оборону, козаки повідкидали від себе свої дорогоцінності і відповіли, що „волять з честю згинуть, як одержати ласку з руки ворога”.

Зловлений поляками і до розстрілу присуджений запорожець просив не стріляти його, але вбити на паль, бо... „такою смертю згинув його батько”.

З честю згинув Байда Вишневицький на турецькій гаку, але віри своєї і народу не зрадив.

Шевченків Гонта вбивав своїх синів „за честь, славу, за братерство, за волю України...”

В обороні чести українського народу згинув 300 юнаків в бою під Крутами.

Ще почуття чести в щоденному житті означає: мати почуття відповідальності й говорити те, що робиш, а робити те, що говориш. Коли пластун під словом чести казав, що „це є так”, то це було так.

Це завсіди бути готовим сповнити свій обов'язок.

Завсіди бути готовим на труд, на небезпеку, на боротьбу, на смерть. Полк. Іван Богун знав дуже докладно більшість теренів України і це, між іншим, допомагало

йому всюди бити ворога. Коли під Берестечком несподівано нестало гетьмана Хмельницького, Богун залізною рукою опанував ситуацію і майже без втрат вивів козацьке військо з небезпечного оточення.

Про це пише англійський письменник Редьярд Кіплінг: „Нації проходять і по них нема сліду, та історія дає нам нагу причину цього, розгадку у всіх випадках; впали народи тому, що не були приготовані. Ніщо на світі — ні братерство, ні слава, ні талант — не заступлять одного того, що є законом понад усі закони: **„будь приготований”**. Це є єдина наука, що впливає з усіх часів і з усіх країн, одна незмінна правда серед усіх вартостей світу — і для дітей, і для жінок, і для нації, і для цілих рас. Будь приготований, будь приготований, і ще раз кажу — **„будь приготований”**.”

Це значить **дбати за справу, не за себе.**

Дбати за справу кликав Іван Франко:

Кожний думай, що на тобі мільйонів стан
[стоїть,
Що за долю мільйонів мусиш дати ти
[одвіт...”

Про справу, не про себе думав київський архієпископ Константин — розстріляний большевицьким пануванням, що кат звертався до вірних: „Найбільше буду учити вас віри в Господа нашого Ісуса Христа, буду проповідувати любов до обездолених усього світу, а **найперше** до народу України, до його тяжкого минулого і славного майбутнього; буду накликає вас відкинути ганебну байдужність до своєї рідної матері і любов'ю своєю залікувати її рани, обтерти її сльози. А коли поле ваше бур'яном заросло, коли ворог толочить вашу ниву, коли потрібна буде вам допомога братерська, ідіть за нею до мене..”

Це уміння володіти собою.

Це з зимною кров'ю вміти зорієнтуватися
звідки прийде найближчий удар, передбачити
тяги противника і їм запобігти.

Це, нарешті, вміти дивитися на життя, як
на гру.

Не бути дуже втішеним по виграній, а дуже
пригнобленим — по програній. Кожну
небезпеку уміти з успіхом зустрічати.

Сила характеру — це є наставлення душі,
оспіване Редьярдом Кіплінгом:

„Коли ти можеш бачити зруйнованим ді-
ло цілого життя.

І без слів взятися будувати його наново,
Або за одним ударом — стратити виграну со-
ток партій

Без жодного порушення і без одного зітхання,
Коли ти можеш бути коханком, не шалюючи
з любови,

Коли ми можеш бути сильним, не перестаю-
чи бути ніжним..

Коли ти можеш любити всіх приятелів як
братів, але так,

Щоб ніхто з них не був всім для тебе,
Коли ти вмієш розважити, спостерігати й
пізнавати,

Не стаючи ніколи скептиком, або руїнником,
Мріяти, та не давати своїй мрії стати твоїм
паном...

Коли ти потрапиш бути суворим, не впадаю-
чи ніколи в люті,

Коли ти вмієш бути відважним, а ніколи
безрозсудним,

Коли ти вмієш бути добрим, коли ти вмієш
бути мудрим,

Не будучи моралізатором, ні педантом,
Якщо ти вмієш зберегти свою відвагу і не
стратити голови,

Коли всі інші довкола тратять її, —
Тоді князі, боги, щастя і перемога стануть
навіки твоїми вірними рабами,

Тоді ти станеш людиною”.

ЗМІСТ

1. Календаріум	5
2. Національні свята, річниці	17
3. Календарні замітки	17
4. 10 Заповідей українця-націоналіста	19
5. Вказівки для українських революціонерів	19
6. 12 прикмет характеру українця-націоналіста	20
7. Національний гімн	22
8. Не пора!	23
9. Марш українських націоналістів	24
10. Гімн безсмертної батави	24
11. Герб	25
12. Прапор	25
13. Знам'я	26
14. Програмові Постанови III-го НВЗ ОУН	26
15. Дещо з постанов I-го Конгресу Українських Націоналістів	31
16. Основні елементи революційности українського націоналізму	32
17. З Історії Української Національної Революції	33
18. Про характер	42

Виконано в техзвені „ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ”

ДО ЦЬОГО ЧАСУ ВИЙШЛИ НА ЧУЖИНИ ТАКІ ПЕРЕДРУКИ ПІДПІЛЬНИХ КРАЙО- ВИХ ВИДАНЬ:

1. П. Новина — Вовки (Фрагменти з хроніки одного відділу УПА „Вовки”) з ілюстр. 64 ст.

2. Осередок пропаганди і інформації при Проводі ОУН, випуск ч.: 1, травень 1948, ст. 16,

3. П. Полтава: Чому повстання 1648. р. було переможне. ст. 48.

4. Яків Бусел (Київський): Советський патріотизм. Ст. 48.

5. В боротьбі за волю — Під бойовими прапорами УПА. (Збірник), ст. 192 ілюстроване.

6. На чатах, журнал для молоді. Вид. Краєвий Осередок Пропаганди ОУН, ст. 24.

8. Р. Мох: Перспективи боротьби. Ст. 32.

9. О. Орленко: Шевченко в Москві. Ст. 36.

10. Історія рев. боротьби в Україні в роках 1920. рр. Ст. 40.

11. Літопис УПА, односторонній. Ст. 111

12. Ідея і Чин. Ч. 10

ОУН. Ст. 108.

13. Календарець Україна на 1951. р. (передрук

ОКРЕМИМИ ВИДАВАННЯМИ НА ЧУЖИНІ

1. З поезій повстанської „Наша Книгозбірня Ч. 1”

2. П. Гетьманець (Петро повстанські марші.

3. Календарець Українського рік 1947. Ст. 48.

4. Ст. Хрін: Зимою в бункрініка з 1947 — 48 рр.

5. Великий співак УПА ких пісень, прикрашена мисторитами.

Ціна 60 пф.